

**การสอนกลองชุดในหลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ตะวันตกคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
ด้วยกระบวนการคิดแบบศิลปินโดยศิลปิน**
**Teaching Drumkits in the Bachelor of Music program
Department of Western Music Faculty of Fine and Applied Arts
Songkhla Rajabhat University with an artist-like thought process by an artist**
สิทธิโชค กบิลพัตร, ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์
Sittichok Kabilapat* Sakchai Hirunrux*
คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี*
Faculty of Music, Bangkok Thonburi University*

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การสอนกลองชุดในหลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ตะวันตก คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ด้วยกระบวนการคิดแบบศิลปินโดยศิลปิน มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของเอกสารการสอนกลองชุดที่ผู้วิจัยจัดทำในหลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ตะวันตก คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ด้วยกระบวนการคิดแบบศิลปินโดยศิลปิน การดำเนินการวิจัยเป็นงานวิจัยผสมระหว่างเชิงทดลอง และเชิงคุณภาพกับนักศึกษาสองกลุ่ม กลุ่มละ 3 คน โดยแต่ละกลุ่มมีศิลปินหนึ่งท่านเป็นผู้สอนระยะเวลา 3 เดือน ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาจะมีผลการเรียนรู้แบบหลังเรียนรวมกันเท่ากับร้อยละ 83.66 ซึ่งสูงกว่าสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่ร้อยละ 80 และการสัมภาษณ์นักศึกษาจากการเรียนด้วยกระบวนการคิดแบบศิลปิน ทั้ง 10 ด้านพบว่า ในด้านบวกนักศึกษามีความพึงพอใจมาก เพราะได้เรียนรู้วิธีคิด การฝึกซ้อม ขั้นตอนการคิดอย่างเป็นระบบและมีกระบวนการเพื่อนำไปใช้ได้จริงในอนาคตต่อไป ส่วนที่เป็นด้านลบนักศึกษบางคนขาดความรู้ด้านทฤษฎี ขาดความตั้งใจ ขยัน และอดทนที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่จากกระบวนการคิดแบบศิลปินจึงทำให้ได้ผลการเรียนรู้ไม่เป็นตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

คำสำคัญ: การสอนกลองชุด, กระบวนการคิดแบบศิลปิน

Abstract

This research is about teaching drum set in the Bachelor of Music Program, Department of Western Music, Faculty of Fine and Applied Arts, Songkhla Rajabhat University by the artists' thinking process and by the artists. The objectives of the research to study the efficiency of researcher's teaching tools, research methodology is mix methods, experimental research and qualitative research, for the efficiency of

artist teaching tools to 6 students and 2 artists, divided in two groups, in three months. The result indicated that the students had a combined learning outcome after study of 83.66 percent, which was higher than the hypothesis of 80 percent. The interview with students from studying with the artists' thinking process in 10 aspects found that, on the positive side, the students were very satisfied. They have learned how to think, practice, and process thinking procedures in a systematic and procedural manner for further practical and future use. The negative part was some students lack theoretical knowledge, lack of determination, lack of diligence, and patience to learn new things from the artists' thinking process that made the learning outcomes do not meet the goals.

Keywords: Teaching drum kits, Artistic thinking process

บทนำ

ปัจจุบันหลักสูตรดนตรีสากลของคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา คือ หลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ตะวันตก ระดับปริญญาตรี 4 ปี (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) โดยมุ่งเน้น ผลิตบัณฑิตให้มีความรู้และทักษะการปฏิบัติด้านดนตรีสากลอย่างเต็มศักยภาพ ทัดเทียมมาตรฐานสากล ทั้งนี้เพื่อนำไปประกอบอาชีพศิลปิน ซึ่งในหลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ตะวันตกได้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มวิชาดนตรีคลาสสิก และกลุ่มวิชาดนตรีแจ๊ส (มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา, 2561)

ในกลุ่มวิชาดนตรีแจ๊สเครื่องดนตรีที่ได้รับความนิยมจากผู้เรียนจำนวนมากได้แก่ กลองชุดแจ๊ส จากเป้าหมายหลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิตของคณะศิลปกรรมศาสตร์เพื่อสร้างศิลปินกลองชุด โดยมุ่งเน้นการปฏิบัติและความเข้าใจทางวิชาการเพื่อให้สามารถปฏิบัติและก้าวทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วดังที่ปรากฏในประวัติกลองชุดแจ๊สและเทคนิคการบรรเลงแสดงให้เห็นทั้งการสไตล์บรรเลงกลองชุดที่หลากหลาย เช่น บลูส์ (Blue) สวิง (Swing) และฟังก์ (Funk) ที่มีความแตกต่างในการปฏิบัติ เช่น ด้านพื้นฐาน (Rudiment) จังหวะ (Rhythm) กรูฟ (Groove) พลวัตของเสียง (Dynamic) การเน้น (Accent) และการแบ่งเวลาซ้อม (Practice time) เป็นต้น นอกจากนี้ต้องคำนึงถึงความลึกในการฝึกฝน และการส่งเสริมประสบการณ์ในการบรรเลงต่อหน้าผู้ชม (Payne, 1983; Riley, 1994; รุ่งเกียรติ สิริวงษ์สุวรรณ, 2560)

ดังนั้นการที่นักศึกษาจะกลายเป็นศิลปินหรือมีอาชีพศิลปินได้นั้นส่วนหนึ่งได้รับการบ่มเพาะจากอาจารย์ผู้สอนอยู่ในสถาบันการศึกษา แต่การที่จะผลิตบัณฑิตให้เป็นศิลปินได้อย่างแท้จริงจำเป็นต้องสอนด้วยศิลปินที่มีความชำนาญและมีประสบการณ์การบรรเลงอย่างชำนาญซึ่งครูที่เป็นศิลปินเป็นส่วนเติมเต็มให้แก่ นักศึกษานอกจากการเรียนในมหาวิทยาลัยแต่เพียงอย่างเดียว ครูศิลปินจึงเป็นผู้ที่สามารถเปิดโลกทัศน์ เพื่อเตรียมตัวการเป็นศิลปิน ในด้านการฝึกซ้อม จรรยาบรรณของนักดนตรี วิสัยทัศน์ และให้ข้อเสนอแนะนักศึกษาได้เตรียมตัวเกี่ยวกับการเป็นศิลปินในปัจจุบัน

ในอดีตการสอนกลองชุดแจ๊สการสอนแบบเดิมมุ่งเน้นเฉพาะในชั่วโมงเรียนที่อาจารย์เป็นผู้สอนโดยปฏิบัติให้ผู้เรียนได้ สังเกต และให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติตาม จากนั้นก็ให้นักเรียนไปฝึกปฏิบัติ

และนำมาปฏิบัติให้อาจารย์ผู้สอนดู ต่อจากนั้นอาจารย์ผู้สอนจะทำหน้าที่ประเมิน ปรับปรุงแก้ไข บอกกล่าวถึงข้อดี ข้อด้อยให้ผู้เรียนได้ทราบ และให้นำกลับไปแก้ไข จากอดีตพบว่าผู้เรียนในบางครั้งก็สามารถจดจำและนำไปปฏิบัติแก้ไขปรับปรุงได้ แต่ในขณะเดียวกันมีผู้เรียนบางคนที่ไม่สามารถจดจำรายละเอียดนั้นได้ซึ่งเป็นอุปสรรคในการศึกษา ซึ่งการเรียนการสอนดังกล่าวเป็นการเรียนแบบครูเป็นจุดศูนย์กลางและไม่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางดนตรี

ในการเรียนการสอนดนตรีในศตวรรษที่ 21 ซึ่งปัจจุบันมุ่งเน้นไปที่ตัวผู้เรียนกระบวนการเรียนการสอนแบบใหม่ได้นำมาใช้เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น เช่น การใช้สื่อเทคโนโลยี นวัตกรรม สื่อการเรียนการสอนออนไลน์และอีกมากมาย การเรียนการสอนดนตรีอีกวิธีหนึ่งที่ได้รับการยอมรับ คือ กระบวนการคิดแบบศิลปิน (artistic process) ที่ถูกพัฒนาโดยหลักสูตรแกนกลางพหุศิลปศึกษาของประเทศสหรัฐอเมริกา (National coalition for core arts standard, 2014) ดังนี้

1) การวิเคราะห์และการตีความบทเพลง หมายถึง การเลือกบทเพลงที่มีความเหมาะสมกับความสามารถของตนเองและความชอบของตนเอง การวิเคราะห์บทเพลง หมายถึง การวิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรี บริบทที่เกี่ยวกับด้านสังคม วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ทางดนตรี และการตีความบทเพลง หมายถึง ควรเสนอรูปแบบของเสียงเช่นใดจึงจะตรงกับความคิดของผู้ประพันธ์ตลอดจนบริบทที่เกี่ยวข้องกับเวลา สถานที่ และผู้ฟัง

2) การฝึกซ้อม หมายถึงการฝึกซ้อมอย่างมีจุดมุ่งหมาย มีการกำหนดระยะเวลาในการฝึกซ้อม มีการประเมิน รู้ถึงความยากง่าย จุดที่ต้องให้ความสำคัญในบทเพลงและการปรับปรุง (refine) คือ รู้ถึงข้อบกพร่อง จุดดีจุดเด่นและจุดด้อย และสิ่งที่ต้องแก้ไขปรับปรุงตนเองเพื่อการพัฒนาต่อไป

3) การนำเสนอผลงาน หมายถึง การนำเสนอผลงานทางดนตรีได้ตรงตามที่คุณประพันธ์ได้ตั้งใจไว้ นักดนตรีมีความเข้าใจถึงจุดประสงค์ของการแสดง โอกาสในการแสดง ผู้ดูผู้ชมเป็นใคร และเลือกบทเพลงให้เหมาะสม

จากการศึกษากระบวนการคิดแบบศิลปิน ได้กล่าวถึงความแตกต่างระหว่างศิลปินฝึกหัดกับศิลปินมืออาชีพ คือ กระบวนการคิด (process of thinking) โดยศิลปินที่ประสบความสำเร็จจะใช้การคิดในการเล่นดนตรีจากการซ้อมดนตรี โดยนำเสนอแนวความคิดก่อนเล่น คิดระหว่างเล่น และคิดหลังเล่น การคิดเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับศิลปินหรือนักดนตรี ศิลปินไม่ได้เล่นดนตรีโดยไม่คิด ศิลปินต้องใช้การคิดอย่างมากที่จะให้เสียงที่ตนเองสร้างนั้นมีคุณภาพและตรงกับเสียงที่ถูกต้องการตามต้นฉบับและบริบทที่เกี่ยวข้อง (Pogonowsky, 1985; Elliott, 1995)

ผู้วิจัยได้นำเอาแนวคิดดังกล่าว มาผนวกกับการสอนกลองชุดด้วยกระบวนการคิดแบบศิลปินโดยศิลปิน โดยแบ่งทักษะการเรียนรู้ไว้ 3 ด้าน คือ 1) การเลือกบทเพลง การวิเคราะห์บทเพลง การตีความ การเลือกบทเพลงที่เหมาะสมกับตนเอง สไตลดนตรี การวิเคราะห์คีตลักษณ์ ความเป็นดนตรี อารมณ์เพลง การตีความบทเพลง, ความยากง่ายของบทเพลง, จุดมุ่งหมายของการฝึกซ้อม 2) การฝึกซ้อมการบรรเลงกลองชุด เช่น Rudiment, Rhythm, Groove, Dynamic, Accent, Practice time และ 3) การแสดงและการนำเสนอผลงาน New Idea, Inner และกระบวนการประเมิน

ตนเอง กระบวนการปรับปรุงแก้ไขตนเอง กระบวนการปรับปรุงแก้ไขตนเองของนักศึกษา การแสดง และการนำเสนอผลงานทางดนตรี บทเพลงทั้ง 3 สไตล์ ด้วยการปฏิบัติรวมวง ผลที่ได้จากการเรียน การสอนด้วยกระบวนการคิดแบบศิลปินเพื่อส่งผลให้นักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาที่เรียน วิชาเอกกลองชุดได้บรรลุถึงเป้าหมายของการเป็นศิลปินกลองชุด

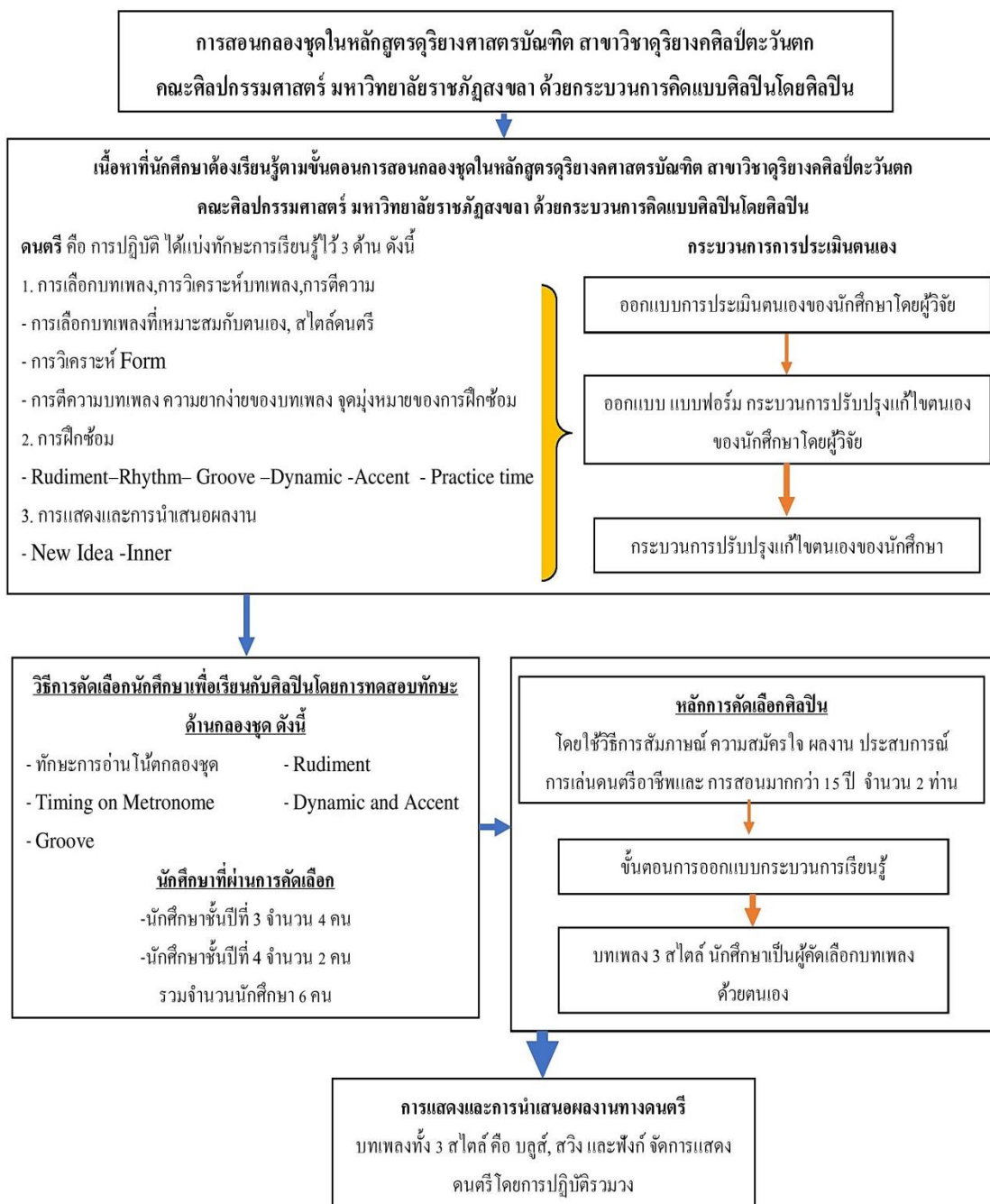
วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของเอกสารการสอนกลองชุดที่ผู้วิจัยจัดทำในหลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ตะวันตก คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ด้วยกระบวนการคิดแบบศิลปินโดยศิลปิน

สมมุติฐานของการวิจัย

1. นักศึกษาที่เรียนกลองชุดด้วยกระบวนการคิดแบบศิลปินเมื่อสิ้นสุดการทดลอง นักศึกษาจะมีผลการเรียนรู้แบบหลังเรียน รวมกันไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80
2. นักศึกษาที่เรียนด้วยกระบวนการคิดแบบศิลปินโดยศิลปินมีความพึงพอใจในระดับดี มากต่อการสอนด้วยแนวคิดดังกล่าว

กรอบแนวคิดการวิจัย

ข้อจำกัดของการวิจัย

1. ระยะเวลา 4 เดือน ในการทดลองในระยะเดือนที่ 1 คือ เดือน กุมภาพันธ์ 2563 ไม่พบปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการทดลอง แต่เมื่อการทดลองในเดือนที่ 2-3 คือ เดือนมีนาคม – เมษายน 2563 ได้เกิดการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 (Covid - 19) ภายในประเทศไทยและทั่วโลก โดยกระทรวงสาธารณสุข และสาธารณสุขจังหวัดสงขลา ได้มีคำสั่งขอความร่วมมือห้ามออกจากบ้าน หยุดการรวมกลุ่มและประกาศหยุดการเรียนการสอน จากปัญหานี้ทำให้การวิจัยครั้งนี้ได้รับผลกระทบต้องหยุดการทดลอง เกิดความล่าช้า ตารางเรียนต้องมีการปรับเปลี่ยนเพื่อความ

ปลอดภัยของศิลปินและกลุ่มทดลอง ทั้งนี้เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 (Covid - 19)

2. ศิลปินทดลองชุดซึ่งผู้วิจัยได้สำรวจเบื้องต้นพบว่าศิลปินที่มีความรู้และความสามารถ มีจำนวน 5 ท่าน คือ 1) นายสมจิตต์ ชูรอด 2) นายสมบุรณ์ อาจารย์ยะ 3) นายบุญเกียรติ คำสุวรรณ 4) นายธนาธิป อินทร และ 5) นายนฤชา ภาชาฤทธิ์ แต่ด้วยเหตุผลเรื่องเวลา ภาระหน้าที่ สถานที่ ความพร้อม ความสนใจ ดังนั้นจึงได้มีการคัดเลือกศิลปินโดยใช้หลักการการสัมภาษณ์ ผลงานเป็นที่ยอมรับในระดับภูมิภาค ประสบการณ์ในการเล่นดนตรีอาชีพและการสอนทดลองชุด มากกว่า 15 ปี จำนวน 2 ท่าน คือ นายสมบุรณ์ อาจารย์ยะ และนายบุญเกียรติ คำสุวรรณ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ผู้วิจัยศึกษาการสอนทดลองชุดจากเอกสาร และตำราทดลองชุดฟังก์ของเพนด (Payne, 1983) และศิลปะการตีกลองของไรเลย์ (Riley, 1994) และเทคนิคการบรรเลงกลองชุดสไต์แจ๊ส

2. ผู้วิจัยศึกษากระบวนการคิดแบบศิลปินดนตรีโดยมุ่งเน้นการปฏิบัติ ได้แบ่งทักษะการเรียนรู้ไว้ 3 ด้าน ดังนี้ 1) การเลือกบทเพลง การวิเคราะห์บทเพลง และการตีความ 2) การฝึกซ้อม 3) การแสดงและการนำเสนอผลงาน

3. ผู้วิจัยได้คัดเลือกศิลปินที่มาเป็นผู้สอนโดยใช้หลักการการสัมภาษณ์ผลงานเป็นที่ยอมรับในระดับภูมิภาค ประสบการณ์ในการเล่นดนตรีอาชีพและการสอนทดลองชุด มากกว่า 15 ปี จำนวน 2 ท่าน ศิลปินผู้ซึ่งได้ผ่านการคัดเลือก คือ นายสมบุรณ์ อาจารย์ยะ และนายบุญเกียรติ คำสุวรรณ

4. ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเอกสารการสอนที่ผู้วิจัยจัดทำเพื่อหาความเชื่อมั่น โดยผู้วิจัยได้เลือกผู้เชี่ยวชาญที่มีคุณสมบัติเป็นศิลปินที่บรรเลงกลองชุดมืออาชีพที่มีชื่อเสียงและประสบการณ์ ไม่ต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 3 คน อาจารย์ประจำที่สอนวิชาเอกกลองชุดในระดับอุดมศึกษา คุณวุฒิไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโท มีประสบการณ์สอนทดลองชุด ไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 2 คน รวมทั้งหมด 5 คน โดยได้ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 0.6-1 มากกว่า 0.5 จึงนำไปใช้ทดลองสอน (สมนึก ภัททิยธนี, 2546)

5. ผู้วิจัยใช้การวิจัยเชิงทดลองโดยใช้เอกสารการสอนที่ผู้วิจัยจัดทำร่วมกับการสอนของศิลปิน โดยตั้งสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

5.1 นักศึกษาที่เรียนกลองชุดด้วยกระบวนการคิดแบบศิลปินเมื่อสิ้นสุดการทดลอง นักศึกษาจะมีผลการเรียนรู้แบบหลังเรียนรวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 โดยมีค่าความคาดหวังในความก้าวหน้าที่เพิ่มเติมมาในภายหลังดังนี้ (Barlowski, 2013)

5.1.1 นักศึกษาที่อยู่ในระดับเก่ง เมื่อสิ้นสุดการทดลองมีความก้าวหน้าจากคะแนนก่อนเรียนที่ร้อยละ 80

5.1.2 นักศึกษาที่อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อสิ้นสุดการทดลองมีความก้าวหน้าจากคะแนนก่อนเรียนที่ร้อยละ 70

5.1.3 นักศึกษาที่อยู่ในระดับอ่อน เมื่อสิ้นสุดการทดลองมีความก้าวหน้าจากคะแนนก่อนเรียนที่ร้อยละ 60

5.2 นักศึกษาที่เรียนด้วยกระบวนการคิดแบบศิลปินโดยศิลปินมีความพึงพอใจในระดับดีมาก

6. ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มทดลอง ได้แก่ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาทดลองชุด ระดับปริญญาตรี หลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ตะวันตก คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ชั้นปีที่ 3 และ 4 ประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 6 คน โดยต้องผ่านการทดสอบทักษะการปฏิบัติกลองชุด ได้แก่ 1) ทักษะการอ่านโน้ตกลองชุด 2) Rudiment 3) Timing on Metronome 4) Dynamic and Accent 5) Groove

7. นักศึกษาเรียนกับศิลปิน โดยการเรียนการสอนและการออกแบบการฝึกซ้อมของนักศึกษา โดยใช้วิธีการแกะเพลงและใช้โน้ตเพลงประกอบ โดยที่ศิลปิน 1 ท่าน ต่อนักศึกษา 3 คน ศิลปินสอนนักศึกษา 1 คน ต่อ 1 สัปดาห์ๆ ละ 1 ชั่วโมง ระยะเวลา 3 เดือน การฝึกซ้อมของนักศึกษา มีการจัดบันทึกโดยมีแบบฟอร์มบันทึกการฝึกซ้อม แบบการประเมินตนเองของนักศึกษา แบบบันทึกการสังเกตการปฏิบัติจากวิดีโอ ผู้วิจัยทำการสังเกตจากวิดีโอที่ได้ทำการบันทึกการปฏิบัติของกลุ่มทดลองแล้วเขียนพรรณนาโดยยึดหลักจากหัวข้อการประเมินตามหัวข้อการเรียนรู้ด้วยกระบวนการแบบศิลปิน

8. เนื้อหาระยะเวลาที่ศิลปินใช้ในการสอน ผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาการทดลองทั้งหมด 4 เดือน โดยมีกำหนดการ ได้แก่ เดือนที่ 1 การบรรเลงกลองชุดสไบลูส์ เดือนที่ 2 การบรรเลงกลองชุดสไบลูส์สวิง เดือนที่ 3 การบรรเลงกลองชุดสไบลูส์ฟังก์ และเดือนที่ 4 มุ่งเน้นการปฏิบัติรวมวงเพื่อการแสดงและการนำเสนอผลงานดนตรี ณ อาคาร 58 หลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ตะวันตก คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ด้วยการบรรเลงกลองชุดสไบลูส์สวิง และฟังก์ ใช้เวลา 90 นาที ในการแสดงและการเสนอผลงานดนตรีต่อสาธารณชน ศิลปิน เพื่อนอาจารย์ โดยมีรายละเอียดเนื้อหาในแต่ละเดือนดังต่อไปนี้

8.1 การเลือกบทเพลงเหมาะสมกับตนเอง และสไตล์ดนตรี การวิเคราะห์บทเพลง Form, Musical, Difficulty และการตีความความยากง่ายของบทเพลง รวมถึงจุดมุ่งหมายของการฝึกซ้อม

8.2 การฝึกซ้อมมุ่งเน้นในด้าน Rudiment, Rhythm, Groove, Dynamic, Accent, Practice time

8.3 การแสดงและการนำเสนอผลงานต่อสาธารณชน

9. ผู้วิจัยทำการวิจัยเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการสนับสนุนและอุปสรรคในการเรียนรวมถึงการสังเกตการณ์ประเมินทักษะปฏิบัติ โดยมีเครื่องมือดังต่อไปนี้ 1) แบบประเมินทักษะปฏิบัติและบริบทโดยผู้วิจัยและศิลปินผู้สอน 2) แบบประเมินตนเองของนักศึกษา และ 3) แบบสัมภาษณ์นักศึกษาระหว่างเรียนและหลังเรียน (บุญชม ศรีสะอาด, 2546)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยนำเสนอคะแนนก่อนและหลังเรียนของเอกสารการสอน เปรียบเทียบระดับความก้าวหน้า และระดับความคาดหวังเพื่อหาประสิทธิภาพของเอกสารการสอนกลองชุดที่ผู้วิจัยจัดทำในหลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ตะวันตก คณะศิลปกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ด้วยกระบวนการคิดแบบศิลปินโดยศิลปิน โดยมีศิลปินที่ผู้วิจัยคัดเลือกเป็นผู้สอน โดยมีการใช้การสัมภาษณ์เพื่อร่วมประเมินผลได้ ดังนี้

ตารางที่ 1 ภาพรวมของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน ระดับความก้าวหน้า และระดับความคาดหวัง

นักศึกษาคนที่	กลุ่ม	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ระดับความก้าวหน้า (ร้อยละ)	ระดับความคาดหวัง (ร้อยละ)
1	เก่ง	72	91	69	80
2	เก่ง	71	91	69	80
3	เก่ง	80	95	75	80
4	ปานกลาง	56	78	50	70
5	อ่อน	46	73	50	60
6	อ่อน	47	74	50	60
ผลรวมเฉลี่ย		62.00	83.66	57	

จากตารางที่ 1 พบว่านักศึกษาที่เรียนด้วยเอกสารการสอนกลองชุดในหลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ตะวันตก คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาด้วยกระบวนการคิดแบบศิลปินโดยศิลปิน มีคะแนนหลังเรียนเฉลี่ยที่ร้อยละ 83.66 คะแนนเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ที่มีผลรวมคะแนนหลังเรียนมากกว่าร้อยละ 80 ในส่วนของค่าดัชนีประสิทธิภาพพบว่านักศึกษามีคะแนนเพิ่มขึ้นจากการเรียนด้วยเอกสารการสอนโดยรวมร้อยละ 57

ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังเรียน ผู้เรียนมีผลคะแนนไม่เป็นไปตามสมมติฐานค่าความคาดหวังความก้าวหน้าที่ตั้งไว้ คือ กลุ่มเก่ง มีระดับความก้าวหน้าที่ย้อยละ 69 และร้อยละ 75 กลุ่มปานกลาง มีระดับความก้าวหน้าที่ย้อยละ 50 กลุ่มอ่อน มีระดับความก้าวหน้าที่ย้อยละ 50 จากผลการวิจัยพบว่าการพัฒนาของผู้เรียนไม่เป็นไปตามสมมติฐานด้านความก้าวหน้าที่ตั้งไว้ โดยผู้วิจัยมีการศึกษาโดยละเอียดจากการสัมภาษณ์ และการสังเกตการณ์พบว่ามีสาเหตุที่ไม่เป็นไปตามสมมติฐานในเรื่องระดับความก้าวหน้า ดังนี้

1. การมีพื้นที่ของการบรรเลงกลองชุดของกลุ่มทดลองที่ไม่เท่ากัน
2. ขาดความตั้งใจ รับผิดชอบ ขยัน และอดทน
3. ขาดการฟังบทเพลงที่ผู้เรียนคัดเลือกด้วยตนเอง
4. ขาดทักษะในการแกะบทเพลงที่มีความละเอียด การเอาใจใส่ถึงองค์ประกอบทางดนตรี และการบรรเลงกลองชุด
5. อุปสรรคของการเดินทาง
6. ตารางเวลาเรียนที่ผู้เรียนไม่ตรงกันกับศิลปิน
7. เกิดการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 (Covid - 19)
8. ขาดความต่อเนื่องของการเรียน
9. ขาดอุปกรณ์กลองชุดเพื่อฝึกซ้อมส่วนตัวหลังจากการเรียน
10. ขาดการฝึกซ้อมการปฏิบัติรวมวง

11. ขาดห้องซ้อมกลองชุดที่มีพร้อม และเอื้ออำนวยต่อการฝึกซ้อมกลองชุด

12. ขาดการจัดสรรเวลาเรียนในหลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ ตะวันตกในรายวิชาทั่วไป และรวมถึงการเรียนกับศิลปินกลองชุด

ในด้านความพึงพอใจของนักศึกษานักศึกษาที่เรียนด้วยเอกสารการสอนของผู้วิจัย มีผล ดังนี้

ตารางที่ 2 ความพึงพอใจของนักศึกษาของเอกสารการสอนกลองชุดรวมกับการสอนของศิลปิน

ความพึงพอใจ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ	พึงพอใจ ระดับ
1. การคัดเลือกบทเพลง	6	4.17	83	มาก
2. การวิเคราะห์บทเพลง	6	4.33	87	มากที่สุด
3. การตีความบทเพลง	6	4.33	87	มากที่สุด
4. การฝึกซ้อมกลองชุด	6	4.67	93	มากที่สุด
5. การประเมิน	6	4.67	80	มากที่สุด
6. การปรับปรุง	6	4.17	83	มาก
7. การแสดงและการนำเสนอผลงานทางดนตรี	6	4.83	97	มากที่สุด
ผลรวม	6	4.36	87.14	มากที่สุด

ความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยในด้านการแสดงและการนำเสนอผลงานทางดนตรีมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดที่ระดับ 4.83 ลำดับถัดมา คือ การฝึกซ้อมกลองชุด และการประเมินที่ระดับ 4.67 โดยการคัดเลือกบทเพลง และการปรับปรุงมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดที่ระดับ 4.17 แต่อยู่ในความพึงพอใจมาก จากการสัมภาษณ์ค้นพบสาเหตุดังต่อไปนี้

1. นักศึกษาชื่นชอบกับการเรียนด้วยกระบวนการคิดแบบศิลปินเพราะได้เรียนรู้อย่างเป็นระบบ
2. นักศึกษาได้เรียนรู้กระบวนการคิดแบบใหม่ๆ เพื่อพัฒนาตนเอง
3. นักศึกษามีความเข้าใจถึงกระบวนการคิดแบบศิลปิน นำไปใช้ได้และ เพื่อส่งผลต่อการพัฒนาตนเองได้จริงในอนาคต
4. นักศึกษามีความประทับใจต่อตัวศิลปินผู้สอนกลองชุด
5. นักศึกษาได้รู้วิธีการฝึกซ้อมกลองชุด การแกะเพลง การฟังเพลง ที่ละเอียดมีขั้นตอนที่ถูกต้อง

ผลการสัมภาษณ์ศิลปิน และนักศึกษาร่วมสังเกตการณ์การเรียนการสอนด้วยกระบวนการคิดแบบศิลปิน ทั้ง 10 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. การคิดก่อนเล่น ในด้านบวก ในบทเพลงทั้ง 3 สไตล์ดนตรี คือ บลูส์, สวิง และฟังก์ของกลุ่มทดลองทั้ง 6 คน ต้องฟังเก็บรายละเอียดเนื้อหาของบทเพลง แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดกัน ในสมาธิวงเพื่อหาข้อมูล มุมมองที่ดีของบทเพลง เช่น เรื่องของฟอร์มเพลง โครงสร้างของบทเพลง ลีลา น้ำหนักของกลองชุด ท่อนเพลงที่มีความสำคัญ และจดจำท่อนของบทเพลง เพื่อเป็นข้อมูลในสมอง ที่คิดก่อนที่จะบรรเลงกลองชุดให้ได้ดี ในด้านลบ กลุ่มทดลองในบางคนฟังเพลงน้อย มีข้อมูลของเพลงน้อย เลยไม่มีข้อมูลการที่จะคิดก่อนเล่น เมื่อรวมวงก็จะปฏิบัติกลองชุดไม่ได้ดี

ศิลปินได้แสดงความคิดเห็นว่า กลุ่มทดลองบางคนฟังบทเพลงนั้นน้อยเกินไป จนทำให้ไม่มีข้อมูลทางทฤษฎีและปฏิบัติกลองชุด จึงส่งผลให้การคิดก่อนเล่นไม่มีประสิทธิภาพต่อการบรรเลงกลองชุดของบทเพลงนั้นเช่นเดียวกับการสังเกตของผู้วิจัยว่ากลุ่มทดลองไม่มีความตั้งใจหรือให้ความสำคัญต่อกระบวนการคิดก่อนเล่นที่ส่งผลต่อการปฏิบัติกลองชุดที่มีประสิทธิภาพ

2. การคิดระหว่างเล่น ในด้านบวกบทเพลงทั้ง 3 สไตลดนตรี คือ บลูส์, สวิง และฟังก์ ของกลุ่มทดลองทั้ง 6 คน เมื่อผ่านการฟัง เก็บรายละเอียดของบทเพลงแล้วนั้น ก็ต้องคิดระหว่างเล่นว่าจะต้องการเล่นท่อนเพลงนี้อย่างไรจึงจะสมบูรณ์มากที่สุด ท่อนเพลงไหนสำคัญ ซึ่งสิ่งที่กลุ่มทดลองนำมาใช้และเรียนรู้การคิดระหว่างเล่นซึ่งเป็นสิ่งที่ดี คือ กลุ่มทดลองได้ฝึกคิด ฝึกฟัง วางแผน การฟังเพลง การแกะเพลง และนำมาใช้มาคิดระหว่างเล่นตอนฝึกซ้อมส่วนตัวหรือฝึกซ้อมกับวงเมื่อมีข้อมูลของเพลงก็จะทำให้การฝึกซ้อมได้ดี เพื่อให้ได้คุณภาพการตีกลองชุดตรงกับบทเพลงนั้นมากที่สุด ในด้านลบ กลุ่มทดลองจดจำรายละเอียดของเพลงไม่ได้จึงเกิดปัญหาในการพัฒนาหรือการคิดระหว่างเล่น การฝึกซ้อมหรือการบรรเลงจึงออกมาไม่สมบูรณ์ตามความตั้งใจของศิลปินต้นฉบับ

ในด้านศิลปินได้กล่าวว่า การฟังเพลงและจดจำรายละเอียดของบทเพลงได้มากที่สุดถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่จะส่งผลถึงการคิดระหว่างเล่นในการบรรเลงกลองชุดให้ได้ดี โดยการสังเกตของผู้วิจัยพบว่ากลุ่มทดลอง ขาดการเอาใจใส่ เก็บรายละเอียด ข้อมูลของบทเพลงเมื่อถึงเวลาในการฝึกซ้อมตนเองหรือฝึกซ้อมกับวงดนตรีจะทำให้เกิดการส่งผลต่อการบรรเลงกลองชุดในบทเพลงนั้นๆ ไม่ถูกต้องตามด้านทฤษฎีและการปฏิบัติทางดนตรี หรือการแสดงออกทางด้านการสื่อสารและอารมณ์ของบทเพลง

3. การคิดหลังเล่น ในด้านบวก บทเพลงทั้ง 3 สไตลดนตรี คือ บลูส์, สวิง และฟังก์ ของกลุ่มทดลองทั้ง 6 คน ได้เรียนรู้จากข้อผิดพลาดนำมาคิด หาทางแก้ไขและ ฝึกปฏิบัติจนเกิดความชำนาญจนมีข้อผิดพลาดน้อยที่สุดเพื่อการพัฒนาการตีกลองชุดได้อย่างมีคุณภาพต่อไป ซึ่งเป็นสิ่งที่ดี คือ กลุ่มทดลองได้ฝึกคิด นำสิ่งที่ตนผิดพลาดมาปรับปรุงแก้ไข นำผลการคิดหลังเล่นไปพัฒนาดตนเองในการตีกลองชุด และบ่งบอกถึงความเปิดใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นจากการแนะนำจากผู้อื่นเพื่อพัฒนาดตนเองในการตีกลองชุดในครั้งต่อไปซึ่งศิลปินได้แสดงความคิดเห็นว่าการคิดหลังเล่น เป็นสิ่งสำคัญมากเพราะกลุ่มทดลองจะได้เรียนรู้จากข้อผิดพลาดในการฝึกซ้อมส่วนตัวหรือการแสดงจริงนำมาปรับปรุงและพัฒนาตนเองในการบรรเลงกลองชุดในครั้งต่อไป สอดคล้องกับการสังเกตของผู้วิจัยพบว่าการคิดหลังเล่น กลุ่มทดลองต้องให้ความสำคัญเพื่อรู้ถึงข้อดี ข้อด้อย การเปิดใจกว้างรับฟังคำแนะนำจากผู้สอนและ นำมาปรับปรุงแก้ไขตนเองเพื่อการพัฒนาในการบรรเลงกลองชุดที่ดีขึ้น

4. การเลือกบทเพลงในด้านบวก ทั้ง 3 สไตลดนตรี คือ บลูส์, สวิง และฟังก์ ของกลุ่มทดลองทั้ง 6 คน โดยที่ใช้ความชอบส่วนตัวกับบทเพลง คำนึงถึงความยากง่าย ระยะเวลาในการเรียน และ ของการฝึกฝน เหมาะสมกับความรู้และ ความสามารถของตนเองเป็นส่วนหลัก เพื่อนำไปสู่การแสดงและการนำเสนอผลงานทางดนตรีที่มีคุณภาพต่อไป ซึ่งสิ่งที่กลุ่มทดลองนำมาใช้และเรียนรู้ซึ่งเป็นสิ่งที่ดีแล้วนั้น คือ กลุ่มทดลองมักเลือกบทเพลงที่จะนำเสนอที่มีระดับความง่ายของเทคนิคการบรรเลงของบทเพลงที่เหมาะสมกับตนเอง ด้วยเหตุผลที่ว่าเมื่อกลุ่มทดลองคัดเลือกบทเพลงที่เหมาะสมกับตนเองแล้วนั้นเกิดการเรียนรู้ที่จะประเมินความสามารถของตนและ ต่อยอดสู่การพัฒนาที่ไม่ข้ามลำดับหรือขั้นตอนในการบรรเลงกลองชุด เพราะการคัดเลือกบทเพลงตามความสามารถของ

ตนเอง เพื่อนำพาไปถึงการฝึกซ้อมที่ตั้งใจ สนใจ จากการฝึกฝนด้วยบทเพลงนั้นๆ และเป็นสิ่งที่นำไปใช้ในอนาคตได้ ในด้านลบ สิ่งที่เกิดขึ้นและการสะท้อนผลจากกลุ่มทดลองบางคนอาจจะไม่ได้ผล เพราะขาดความตั้งใจ ขาดความเอาใจใส่ ขาดประสบการณ์ การเปิดใจรับการเรียนรู้สิ่งใหม่เพื่อพัฒนาตนเอง

ในส่วนนี้ศิลปินได้แสดงความคิดเห็นว่า การคัดเลือกบทเพลงให้เหมาะสมกับความสามารถ และความชอบส่วนตัวของนักเรียนจะเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้เรียนมีความชื่นชอบ ตั้งใจ และขยันในการเรียนรู้ หรือฝึกซ้อมการบรรเลงกลองชุดในบทเพลงนั้นๆ ได้ดี สอดคล้องกับการสังเกตของผู้วิจัยการคัดเลือกบทเพลงที่ที่เหมาะสมกับความสามารถและตรงกับความชื่นชอบส่วนตัวของกลุ่มทดลอง เป็นส่วนที่ช่วยให้กลุ่มทดลองเกิดความตั้งใจ ขยันและอดทนในการฝึกซ้อมตนเองหรือการฝึกซ้อมกับวงดนตรีมากขึ้น

5. การวิเคราะห์บทเพลงในด้านบวก การวิเคราะห์บทเพลงก่อนการบรรเลงกลองชุดเพลงทั้ง 3 สไตลดนตรี คือ บลูส์, สวิง และฟังก์ เป็นสิ่งสำคัญ ด้วยฟอร์มเพลง โครงสร้างของบทเพลง เป็นสิ่งที่ช่วยในการสื่อสารถึงอารมณ์เพลง ป้องกันการหลงลืมท่อนเพลง เข้าใจแต่ละเพลงแต่ละสไตลของบทเพลงได้มากขึ้นในการบรรเลงกลองชุดให้ได้มีคุณภาพ ซึ่งสิ่งที่กลุ่มทดลองนำมาใช้และเรียนรู้ซึ่งเป็นสิ่งที่ดีแล้วนั้น คือ กลุ่มทดลองมีการวิเคราะห์บทเพลง ฟอร์มเพลง องค์ประกอบโครงสร้างของเพลง ด้วยเหตุผลที่ว่าเมื่อกลุ่มทดลองวิเคราะห์ได้รู้และเข้าใจส่วนประกอบของดนตรี และบริบทต่างๆ ในบทเพลงนั้นเพื่อนำพาไปถึงการฝึกซ้อมที่ตั้งใจ เข้าใจ และถูกต้องตามทฤษฎีและการปฏิบัติการบรรเลงกลองชุดได้อย่างละเอียด ถูกต้องตามแบบต้นฉบับและเป็นสิ่งที่นำไปใช้ในอนาคตได้ ในด้านลบ สิ่งที่เกิดขึ้นและการสะท้อนผลจากกลุ่มทดลองบางคนอาจจะไม่ได้ผลเพราะขาดความตั้งใจ ขาดความเอาใจใส่ ขาดประสบการณ์ ในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เพื่อพัฒนาตนเอง ซึ่งกระบวนการคิดแบบศิลปินอาจจะเป็นเรื่องใหม่สำหรับกลุ่มทดลอง ด้านการวิเคราะห์บทเพลง กลุ่มทดลองขาดความรู้ทางด้านทฤษฎีการวิเคราะห์ดนตรีในสไตล บลูส์, สวิง และฟังก์ สอดคล้องกับศิลปินได้แสดงความคิดเห็นว่าการวิเคราะห์บทเพลง ในการบรรเลงเครื่องดนตรีทุกชนิดรวมถึงการบรรเลงกลองชุดด้วยซึ่งมีความสำคัญ เพราะกลุ่มทดลองจะได้เรียนรู้ทฤษฎีและการปฏิบัติกลองชุดอย่างถูกต้อง เรียนรู้ถึงองค์ประกอบของบทเพลง อารมณ์ ท่อนเพลง ความสำคัญของท่อนเพลงแต่ละท่อนที่แตกต่างกัน การตีน้ำหนัก การโฟกัสตำแหน่งต่างๆ บนกลองชุดเพื่อสื่ออารมณ์ถึงผู้ฟังให้ได้มากที่สุด

6. การตีความบทเพลงในด้านบวก การตีความบทเพลงจากกระบวนการคิดแบบศิลปิน มีการเรียนรู้ถึงเทคนิคของแต่ละบทเพลง ความยากง่าย อารมณ์ของเพลงแต่ละบทเพลงที่มากขึ้น บรรเลงกลองชุดที่มีไดนามิกมากขึ้น สื่อสารและคำนึงถึงผู้ฟัง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พูดคุย จากศิลปิน อาจารย์ เพื่อการพัฒนาตนเองที่ดีขึ้นและการปฏิบัติมีความเข้าใจกับการบรรเลงชุดได้ดีขึ้น เรียนรู้ความสำคัญของดนตรีในบทเพลงนั้นๆ อย่างละเอียดแสดงถึงความเข้าใจ อารมณ์ เทคนิค ความยากง่าย แล้วนั้นเกิดการเรียนรู้ที่จะประเมินความสามารถของตนและต่อยอดสู่การพัฒนาตามความสำคัญตามบทเพลง รวมถึงขั้นตอนในการบรรเลงกลองชุดที่เข้าใจถูกต้องและดีที่สุดในด้านลบ การตีความบทเพลงโดยไม่ละเอียดเป็นจุดต่อการนำมาบรรเลงหรือฝึกซ้อมกับวงดนตรีของตน กลุ่มทดลองบางคนมองไม่เห็นข้อบกพร่องในการตีความบทเพลงว่ามีความสำคัญอย่างไรจนเกิดปัญหา

ในการฝึกซ้อมกับวงเพราะไม่รู้ถึงบริบทสำคัญของบทเพลงนั้นและ ส่งผลต่อการพัฒนาตนเองของการตีกลองชุดอย่างมีประสิทธิภาพ

ในขณะเดียวกัน ศิลปินได้แสดงความคิดเห็น ว่า การตีความบทเพลง ในการบรรเลงกลองชุดเราต้องเรียนรู้บริบทของเพลงนั้นๆ เช่น เรื่องของ อารมณ์ เทคนิค ความยาก ง่าย ของบทเพลง เพื่อการปฏิบัติกลองชุดอย่างถูกต้องตามแบบต้นฉบับ จากการสังเกตของผู้วิจัยมีความสอดคล้องกันในด้าน การตีความเพื่อการเก็บรายละเอียด ความสำคัญของเนื้อหาดนตรี การฝึกซ้อม และพฤติกรรมการบรรเลงกลองชุดออกมาเพื่อสื่อสารถึงผู้ฟังให้ได้มากที่สุด

7. การฝึกซ้อมกลองชุดในด้านบวก สำหรับการฝึกซ้อมกลองชุดด้วยกระบวนการคิดแบบศิลปิน คือ Rudiment, Rhythmic, Groove, Dynamic, Accent และ Practice time มีความสำคัญมากในสิ่งเหล่านี้ โดยบทเพลงทั้ง 3 สไตล์ บลูส์, สวิง และฟังก์ มีส่วนประกอบของกระบวนการคิดข้างต้นทั้งหมด เป็นตัวบ่งบอกถึงสไตล์ดนตรี อารมณ์ของดนตรีและ บทเพลงนั้นกลุ่มทดลองจึงต้องให้ความสำคัญ เอาใจใส่ ตั้งใจเรียน ฝึกปฏิบัติจนชำนาญ คิดวิเคราะห์ ทดลองทำตามคำแนะนำของศิลปิน อาจารย์ ซึ่งสิ่งที่ดีเพราะการฝึกซ้อมกลองชุด ได้รู้และเข้าใจถึงหลักการคิดแบบศิลปินทั้ง 5 หลักการข้างต้นที่มีความสำคัญสำหรับบทเพลง เพื่อนำพาไปถึงการฝึกซ้อมที่ตั้งใจ เข้าใจ และถูกต้องตามทฤษฎีของบทเพลง และเห็นถึงการพฤติกรรมการบรรเลงกลองชุดที่มีประสิทธิภาพ เป็นสิ่งที่ดีเพื่อได้ฝึกกลองชุดและเรียนรู้ถึงขั้นตอนการฝึกซ้อมกับตนเองและ วงดนตรี นำไปใช้ได้จริงในอนาคต เพื่อพัฒนาตนเอง ด้านความละเอียด มีสมาธิ ตั้งใจ และความเอาใจใส่ ให้ได้ผลถึงการบรรเลงกลองชุดที่ดี และมีคุณภาพ ในด้านลบ กลุ่มทดลองขาดความเอาใจใส่ ขาดความขยันและ อดทน ในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ จึงทำให้ไม่สามารถพัฒนาตนเองได้ การฝึกซ้อมกลองชุดบางบทเพลงมีหลักการทั้ง 5 ที่ยากเกินไป มีรายละเอียดที่เยอะต้องใช้เวลากับการฝึกซ้อมที่นานจนเกิดความท้อ เหนื่อย ขี้เกียจ เลิกเล่นความตั้งใจไป ขาดประสบการณ์และความรู้ ความตั้งใจ อุปกรณ์ ห้อง ที่ใช้ในการฝึกซ้อมกลองชุด หรือการให้ความสำคัญกับเรื่องการฝึกซ้อมกลองชุดตามกระบวนการคิดแบบศิลปิน

ศิลปินได้แสดงความคิดเห็นว่าการฝึกซ้อมกลองชุดในกระบวนการคิดแบบศิลปิน กำหนดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ คือ Rudiment, Rhythmic, Groove, Dynamic, Accent และ Practice time ซึ่งสอดแทรกอยู่ในบทเพลง ดังนั้นผู้เรียนต้องให้ความสำคัญ ตั้งใจฝึกซ้อม เพื่อการบรรเลงกลองชุดในบทเพลงนั้นๆได้อย่างดีมีคุณภาพ และถูกต้อง ทั้งนี้จากการสังเกตของผู้วิจัย มีความสอดคล้องกัน พบว่าการฝึกซ้อมกลองชุด เป็นตัวบ่งบอกถึง อารมณ์ สไตล์ และเทคนิคการบรรเลงกลองชุดที่ดีและถูกต้องซึ่งกลุ่มทดลองบางคนไม่สามารถทำได้เพราะขาดความขยัน อดทน และเอาใจใส่

8. การประเมินในด้านบวก การประเมินเนื่องจากให้มีการส่งผลถึงการแสดงออกทางด้านอารมณ์ ที่เหมาะสมกับบทเพลง กลุ่มทดลองได้เรียน และฝึกฝนตามระยะเวลาจนเข้าใจบริบทของทุกบทเพลง สิ่งที่สำคัญอีกอย่าง คือ อารมณ์ของบทเพลง การแสดงออก การสื่อสารถึงผู้ฟัง โดยที่มีการแสดงออกทางสีหน้า ท่าทาง อากัปกิริยา ที่ออกมาจากจิตวิญญาณของนักดนตรี และทำให้ดีที่สุดตามคำแนะนำของศิลปิน และการเรียนรู้จากบทเพลงที่ต้องการสื่อสารออกมาทางอารมณ์ของเพลงนั้นๆ

ได้รู้และเข้าใจ เพื่อสื่อสารต่อผู้ชมผู้ฟังและ เข้าใจอารมณ์ของบทเพลงต้นฉบับที่มีความสำคัญในการบรรเลงกลองชุดของทุกๆ บทเพลง เพื่อนำพาไปถึงการฝึกซ้อมที่ตั้งใจ ถูกต้องตามทฤษฎีของบทเพลง และเห็นถึงการปฏิบัติการบรรเลงกลองชุดที่มีประสิทธิภาพเพื่อการนำไปใช้ได้ในอนาคต ในด้านลบ คือ การแสดงออกทางด้านอารมณ์ตามบริบทของบทเพลงโดยไม่ให้ความสำคัญเป็นจุดด้อยต่อการนำมาบรรเลงหรือฝึกซ้อมกับวงดนตรีของตน ไม่สามารถบรรเลงกลองชุดในบทเพลงนั้นได้ตรงความต้องการของศิลปินต้นฉบับ กลุ่มทดลองบางคนมองไม่เห็นข้อบกพร่องในการแสดงออกทางอารมณ์ เกิดความแข็งกระด้าง ไม่มีชีวิตชีวาขณะการบรรเลงกลองชุด เพราะขาดความตั้งใจ ขาดความเอาใจใส่ ขาดความละเอียด ในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เพื่อพัฒนาตนเอง เพราะมีรายละเอียดที่เยอะไม่ได้ตั้งใจฟัง ไม่ได้เอาใจใส่ทางอารมณ์ของบทเพลง เหนื่อย ขี้เกียจ เลิกเล่นความตั้งใจไป ขาดประสบการณ์ ความตั้งใจ หรือการให้ความสำคัญกับเรื่องการแสดงออกทางอารมณ์ของบทเพลง

ศิลปินได้แสดงความคิดเห็นว่าการประเมิน ในกระบวนการคิดแบบศิลปิน มีการแสดงออกทางด้านอารมณ์ ที่เหมาะสมกับบทเพลง เป็นสิ่งที่นักดนตรีต้องมีและเข้าใจเพลงนั้นๆแล้วแสดงออกทางสีหน้า ร่างกาย ถึงผู้ฟังและสมาชิกในวงดนตรีของตน โดยจากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่าการประเมิน ในกระบวนการคิดแบบศิลปิน มีการแสดงออกทางด้านอารมณ์ ที่เหมาะสมกับบทเพลง ซึ่งกลุ่มทดลองบางคนขาดความเอาใจใส่ในการศึกษาอารมณ์ของบทเพลง สีหน้า อากัปกิริยา ท่าทาง ที่แสดงบนเวทีหรือสื่อสารกับผู้ฟังได้ไม่ดี ส่งผลให้ผู้ฟังและสมาชิกในวงไม่มีอารมณ์ร่วมต่อการบรรเลงกลองชุดในบทเพลง

9. การปรับปรุงในด้านบวก ที่มีการการปรับปรุงเนื่องจากเพื่อการประเมินนักศึกษา ไม่คับแคบ ยอมรับแนวคิดใหม่ๆ มีความเพียรและ สามารถนำเอาเกณฑ์ประเมินการเล่นไปใช้ในการประเมินการเล่นของตนเองตามกระบวนการคิดแบบศิลปิน เป็นสิ่งที่กลุ่มทดลองทั้ง 6 คน ได้ปฏิบัติตามในการเรียนกลองชุดทั้ง 3 สไตล์ คือ บลูส์, สวิงและฟังก์ การปรับปรุงตัวเองอยู่ตลอดเวลาในการเรียนเพื่อการพัฒนาตนเองทางด้านการบรรเลงกลองชุดที่ดีขึ้น ตามคำแนะนำของศิลปิน อาจารย์เพื่อการนำไปสู่การแสดงผลงานทางดนตรีต่อไป กลุ่มทดลองได้เรียนและฝึกฝนเรียนรู้ความสำคัญต้องเปิดใจกว้างยอมรับฟังตามคำแนะนำของศิลปิน ต้องมีความขยัน และมีการประเมินตนเองอย่างตรงไปตรงมาตามข้อบกพร่องและ ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำเพื่อการพัฒนาตนเอง ต่อยอดสู่การพัฒนาตามความสำคัญตามบทเพลง นำไปใช้ในการบรรเลงกลองได้อย่างมีคุณภาพ รวมถึงขั้นตอนในการปรับปรุงตนเองในบทเพลงการบรรเลงกลองชุดที่เข้าใจถูกต้องและดีที่สุดในด้านลบ คือ การปรับปรุงตนเองโดยไม่ให้ความสำคัญเป็นจุดด้อยต่อการนำมาบรรเลงหรือฝึกซ้อมกับวงดนตรีของตน ไม่สามารถบรรเลงกลองชุดในบทเพลงนั้นได้อย่างตรงความต้องการของศิลปินต้นฉบับ กลุ่มทดลองบางคนมองไม่เห็นข้อบกพร่องในการปรับปรุงตนเอง คับแคบ ไม่เปิดใจรับฟังตามคำแนะนำว่ามีความสำคัญอย่างไร กับการฝึกกลองชุดและกับวงดนตรี และส่งผลต่อการพัฒนาตนเองตัดโอกาสที่ดีในอนาคต เพราะขาดความตั้งใจ ขาดการที่เปิดใจกว้าง คับแคบ ไม่เอาใจใส่ ดื้อรั้น ในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ

ศิลปินได้แสดงความคิดเห็น สรุปได้ดังนี้ การปรับปรุง ไม่คับแคบ ยอมรับแนวคิดใหม่ๆ มีความเพียรและ สามารถนำเอาเกณฑ์ประเมินการเล่นไปใช้ในการประเมินการเล่นของตนเองตาม

กระบวนการคิดแบบศิลปิน คนที่จะสามารถเก่งได้ พัฒนาได้ต้องมีการปรับปรุงแก้ไข เปิดใจรับฟัง มีความขยัน อดทน ซึ่งสิ่งนี้ควรมีอยู่ในนักดนตรีหรือศิลปินเพื่อการพัฒนาตนเองได้ในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับการสังเกตของผู้วิจัย การปรับปรุง ในกระบวนการคิดแบบศิลปิน ไม่คับแคบ เปิดใจรับฟัง ยอมรับความคิดใหม่ๆ เพื่อการพัฒนาตนเอง แต่กลุ่มทดลองบางคนยังขาดสิ่งเหล่านี้จึงเป็นอุปสรรคในการที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองให้ได้

10. การแสดงและการนำเสนอผลงานทางดนตรี เนื่องจากต้องมีการนำเทคนิคการบรรเลง สไตร์ และจารีตประเพณีของการบรรเลงที่ถูกต้องเหมาะสม สานิตถึงมารยาทของนักดนตรี เช่น การแสดงบนเวที เครื่องแต่งกาย พฤติกรรม และมารยาทเหมาะสมกับสถานที่ ประเภทของงาน จากการเรียนหรือฝึกฝน ฝึกซ้อมมาทั้งหมดตลอดการทดลองนั้น สิ่งที่ทุกคนรอคอยคือการแสดงและการนำเสนอผลงานทางดนตรีด้วยกระบวนการคิดแบบศิลปิน การแต่งกาย ทรงผม ที่ต้องเหมาะสมกับสถานที่ บุคคล เวลา โอกาส บทเพลงที่นำมาเสนอต่อผู้ฟัง พฤติกรรมที่เหมาะสมกับบุคคล อารมณ์ของบทเพลงนั้น การสื่อสารที่ไม่หยาบคาย ไม่รุนแรง อยู่ในครรลองของความเป็นสากลยอมรับได้ ซึ่งส่งผลดีกับกลุ่มทดลองมีการเรียนรู้ถึงการแสดงและการนำเสนอผลงาน เช่น มีการเครื่องแต่งกาย พฤติกรรม และมารยาทที่เหมาะสมกับสถานที่ ประเภทของงาน ได้เห็นความสำคัญเพื่อการพัฒนาตนเอง เกิดการเรียนรู้ที่จะฝึกปฏิบัติและปรับปรุง การแต่งกาย ทรงผม มารยาท ในการสื่อสารบนเวที นำไปใช้ในการบรรเลงกลองชุดและการแสดงได้อย่างมีคุณภาพ เป็นสิ่งที่นำไปใช้ได้ในอนาคต ในอีกมุมหนึ่ง คือ การแสดงและการนำเสนอผลงานทางดนตรีของกลุ่มทดลองบางคน ไม่ตั้งใจ ไม่เห็นถึงความสำคัญ ของการแต่งกาย ไม่เข้าใจบริบทของสไตร์เพลงนั้นๆ สิ่งที่เกิดขึ้นและการสะท้อนผลจากกลุ่มทดลองบางคนอาจจะไม่ได้ผลเพราะขาดความตั้งใจ ขาดการเรียนรู้ ไม่เอาใจใส่ ดื้อรั้น ในการเรียนรู้สิ่งใหม่จึงเกิดเหตุการณ์การแต่งกายที่ไม่เหมาะสมกับสไตร์ของบทเพลงหรือกับการแสดงดนตรี

ศิลปินแสดงความคิดเห็นว่าการแสดงและการนำเสนอผลงานทางดนตรี ถือว่าเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการเรียนหรือการฝึกซ้อม นำสิ่งเรียนรู้ทั้งหมดมาแสดงต่อสาธารณะชน ที่คำนึงถึง ความเหมาะสมของการแต่งกาย พฤติกรรม การแสดงออกท่าทาง สีหน้า สอดคล้องกับอารมณ์ของบทเพลง และสไตร์ดนตรีนั้นๆ ให้ได้ดี โดยการสังเกตของผู้วิจัยแตกต่างกันน้อย คือ การแสดงและการนำเสนอผลงานทางดนตรี เป็นสิ่งที่กลุ่มทดลองเฝ้ารอคอย ซึ่งจะต้องนำสิ่งที่เรียนรู้ทั้งหมดมาแสดงผลงานบนเวที โดยที่คำนึงถึงความเหมาะสมของการแต่งกาย พฤติกรรม การแสดงออก ท่าทาง สีหน้า สอดคล้องกับอารมณ์ของบทเพลงและสไตร์ดนตรีนั้นๆ ให้ได้ดี แต่ในกลุ่มทดลองบางคนยังไม่สามารถเรียนรู้หรือนำมาปฏิบัติได้อาจจะเนื่องด้วยขาดความตั้งใจ เอาใจใส่ ในสิ่งเหล่านี้

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยเชิงทดลอง และเชิงคุณภาพในการหาประสิทธิภาพของเอกสารการสอนกลองชุดในหลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ตะวันตก คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาด้วยกระบวนการคิดแบบศิลปินโดยศิลปินตามวัตถุประสงค์การวิจัย และได้คะแนนโดยรวมตรงตามสมมติฐาน แต่ด้านความก้าวหน้าไม่ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ทั้งนี้ได้ศึกษาด้านเชิงคุณภาพเพื่อประสิทธิภาพของเอกสารการสอนเพื่อสนับสนุนและค้นคว้าปัญหาที่เกิดขึ้น อภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1. ด้านการวัดผลด้วยคะแนน

1.1 เกณฑ์ 80 เป็นเกณฑ์ที่ตั้งขึ้นโดยปกติในการศึกษาในปัจจุบัน แต่กระนั้นผู้วิจัยต้องการเห็นความก้าวหน้าของผู้เรียนเพื่อให้เอกสารการสอนมีประสิทธิภาพสูงสุด เนื่องจากการตั้งสมมุติฐานที่นิยามตั้ง 80 / 80 มีความสำคัญกับเด็กที่มีความสามารถแตกต่างกัน โดยเด็กเก่งในการสอบสามารถทำได้เกิน 80 ถ้าในการวิจัยต้องการคะแนนเกณฑ์ดังกล่าว เมื่อสอบก่อนเรียนได้มากก็มีแนวโน้มลดความตั้งใจลง ในขณะที่เด็กอ่อนเมื่อทดสอบก่อนเรียนมีแนวโน้มคิดว่ายากมากสำหรับตนเองที่คะแนน 80 ส่วนเด็กปานกลางมีความเครียดน้อยกว่าเด็กทุกกลุ่ม เพราะการสอบและทำคะแนนได้ 80 สามารถทำได้ ดังนั้นการหาประสิทธิภาพของนวัตกรรมทางดนตรีศึกษาโดยการใช้แนวคิดระดับพฤติกรรมที่คาดหวังของผู้เรียน (Student Objective Learning) ที่ยอมรับความแตกต่างหลากหลายของผู้เรียนที่ช่วยให้ผู้เรียนมีการพัฒนาก้าวหน้าไปอย่างสูงสุดตามความสามารถของตน และช่วยให้นักวิจัยสามารถพัฒนานวัตกรรมได้สอดคล้องกับความเป็นจริงในห้องเรียนมีความสอดคล้องกับศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์ (2560) ที่ได้กล่าวถึงการหาประสิทธิภาพของนวัตกรรมทางดนตรีศึกษาโดยการใช้แนวคิดระดับพฤติกรรมที่คาดหวังของผู้เรียน

1.2 นอกจากระดับเกณฑ์ 80 ที่ส่งผลต่อคะแนนความก้าวหน้าของนักศึกษา การที่นักศึกษาได้คะแนนการความก้าวหน้าไม่เป็นไปตามที่ตั้งสมมุติฐานมีหลายสาเหตุจากปัญหาปัจจัยภายนอกหรือภายในของผู้เรียนแล้วนั้น สิ่งที่ต้องแก้ไข ปรับปรุง การปลูกฝังแนวความคิดกระบวนการคิดที่ดีของตัวผู้เรียนก็เป็นส่วนหนึ่ง แต่สิ่งสำคัญที่องค์กรหรือหลักการบริหารจัดการเรื่องวัสดุอุปกรณ์ความพร้อมของเครื่องมือต่างๆ ต้องมีควบคู่ไปพร้อมกันจึงจะสามารถทำการพัฒนาตัวของผู้เรียนหรือนักศึกษาให้ถึงเป้าหมายได้อย่างมีคุณภาพ

1.3 การที่นักศึกษามีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดต่อการสอนกลองชุดด้วยศิลปินเกิดจากศิลปินกลองชุดเป็นผู้ที่มีความรู้ มีประสบการณ์ มุมมอง การสะท้อนถึงสิ่งที่ดี ด้อย บอกได้ถึงจุดบกพร่องของผู้เรียน และมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพนักดนตรี ซึ่งเป็นสิ่งจูงใจให้นักศึกษามีความสุขและส่งผลถึงการตั้งใจศึกษาเรียนรู้และเก็บเกี่ยวความรู้ประสบการณ์เหล่านี้ไปใช้ได้ในอนาคตต่อไป ซึ่งมีความสอดคล้องกับศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์ (2547) และเบนตัน (Benton, 2014) ที่กล่าวถึงการเรียนการสอนในปัจจุบันที่มุ่งเน้นผลผลิตเป็นสิ่งที่ล้ำสมัย เนื่องจากการเรียนการสอนที่ดูแลผลผลิตนั้นได้ส่งผลให้รูปแบบของการเรียนรู้ของนักเรียนอยู่ในรูปของการแข่งขัน ปัจจุบันปรัชญาการศึกษาสมัยใหม่ เน้นให้นักเรียนเก่ง ดีและเรียนอย่างมีความสุข ไม่อยู่ในรูปของการแข่งขัน แต่อยู่ในรูปของการร่วมมือกับสังคมโลกต้องการสังคมที่ทุกคนช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การแข่งขันเพื่อชิงความเป็นหนึ่งนั้นได้สร้างระบบสังคมที่แก่งแย่งกัน ซึ่งเป็นอันตรายต่อสังคมภายนอก รวมทั้งการวัดผลผลิตนั้นไม่สามารถวัดถึงความสามารถอันแท้จริงของผู้เรียนได้ว่า แท้จริงแล้วผู้เรียนมีความสามารถอันแท้จริงเพียงใด ทำให้เกิดการเรียนเพื่อสอบ ไม่ใช่การเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดกระบวนการเรียนรู้อย่างแท้จริงเป็นการสอนให้จำเพื่อสอบให้ได้เท่านั้น ไม่ได้สร้างผู้เรียนที่สามารถคิด มีวิจารณญาณในการคิด (Critical Thinking) และการคิดแบบตระหนักในการรู้คิดของตนเอง (Metacognitive)

2. ด้านผลการเรียนรู้ด้วยกระบวนการคิดแบบศิลปิน

การอภิปรายผลการเรียนรู้ด้วยกระบวนการคิดแบบศิลปิน เป็นกระบวนการที่มีความสำคัญในการที่จะฝึกฝนตนเองของนักศึกษาให้เป็นผู้ที่มีการเรียนรู้อย่างมีขั้นตอนในเรื่องของกระบวนการคิด การวางแผน การฝึกซ้อม การจดบันทึกและการเปิดใจกว้างที่จะรับฟังข้อเสนอแนะ โดยที่เน้นให้ผู้เรียนทดลองชุดกับศิลปินมีการเรียนรู้ถึงกระบวนการ ขั้นตอนดังกล่าว เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองและนำไปสู่การเรียนรู้ที่ไม่มีวันสิ้นสุด เพื่อการดำรงอยู่ในเส้นทางสายศิลปินและนักบรรเลงทดลองชุดมืออาชีพต่อไปของนักศึกษา

ผลการเรียนรู้ด้วยกระบวนการคิดแบบศิลปิน ทั้ง 10 ด้าน ได้แก่ 1) การคิดก่อนเล่น 2) การคิดระหว่างเล่น 3) การคิดหลังเล่น 4) การเลือกบทเพลง 5) การวิเคราะห์บทเพลง 6) การตีความบทเพลง 7) การฝึกซ้อมทดลองชุด 8) การประเมิน 9) การปรับปรุง และ 10) การแสดงและการนำเสนอผลงานทางดนตรี ดังที่กล่าวมาข้างต้น นักศึกษาได้รับการเรียนรู้ในเรื่องของการคิด การวางแผนถึงการฝึกฝนตนเอง วิเคราะห์เนื้อหาทางดนตรี ความยาก ง่าย การตีความ เทคนิค อารมณ์ การแสดงออก การสื่อสารถึงผู้ฟัง โดยที่มีการแสดงออกทางสีหน้า ท่าทาง และปรับปรุง ไม่คับแคบยอมรับแนวคิดใหม่ มีความขยัน รับผิดชอบ เพื่อนำไปสู่การเสนอผลงานทางดนตรี และพัฒนาตามกระบวนการคิดแบบศิลปิน ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการฝึกซ้อมทดลองชุด และเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่การเป็นศิลปินทดลองชุดมืออาชีพต่อไป ซึ่งมีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางพหุศิลปศึกษาของประเทศไทย (National Core Arts Standard, 2014) วิชาดนตรีถูกบรรจุเพื่อบ่มเพาะการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (Lifelong Learning) และมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้คิดกระบวนการคิดทางดนตรีเช่นเดียวกับศิลปิน (Think as Artist) โดยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นตอนการเลือก การวิเคราะห์ และการตีความงานศิลปะเพื่อการนำเสนอ 2) ขั้นตอนการพัฒนา ปรับปรุงด้านเทคนิคและผลงานให้มีคุณภาพเพื่อการนำเสนอ 3) ขั้นตอนการสื่อสารแสดงถึงความหมายทางศิลปะผ่านการนำเสนอผลงาน สำหรับวิชาดนตรีศึกษา ซึ่งเป็นศาสตร์หนึ่งในพหุศิลป์ (Arts Education) ซึ่งได้แบ่งกระบวนการสอนการปฏิบัติ ไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นตอนการเลือก การวิเคราะห์และการตีความ 2) ขั้นตอนการฝึกซ้อม การประเมิน และการปรับปรุง และ 3) ขั้นตอนการแสดงและการนำเสนอผลงานทางดนตรี ดังที่ปรากฏในการสัมภาษณ์นักศึกษา ศิลปิน และการสังเกตการณ์การเรียนการสอนด้วยกระบวนการคิดแบบศิลปินทั้ง 10 ด้านที่มีทั้งแง่บวกแง่ลบดังที่นักศึกษาและศิลปินให้ความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกับการสังเกตของผู้วิจัย

จากกระบวนการคิดแบบศิลปินทั้ง 10 ด้าน แสดงให้เห็นความสอดคล้องกับแนวคิดของอีเลียต (Elliott, 1995) ที่กล่าวถึงการคิดเป็นสิ่งสำคัญสำหรับศิลปินหรือนักดนตรี ศิลปินไม่ได้เล่นดนตรีโดยไม่คิด ศิลปินต้องใช้การคิดอย่างมากที่จะให้เสียงที่ตนเองสร้างมานั้นมีคุณภาพและตรงกับเสียงที่ถูกต้องตามต้นฉบับและบริบทที่เกี่ยวข้อง ในขณะเดียวกันสอดคล้องกับคำอธิบายของโพโกนอฟสกี (Pogonowsky, 1985) ที่กล่าวถึงข้อแตกต่างระหว่างศิลปินฝึกหัดกับศิลปินมืออาชีพ คือ กระบวนการคิด (Process of Thinking) โดยศิลปินที่ประสบความสำเร็จจะเป็นผู้ใช้การคิดในการเล่นดนตรี โดยการซ้อมดนตรีทั้งแนวการคิดก่อนเล่น คิดระหว่างเล่น และคิดหลังเล่น ผู้เรียนที่ฝึกฝน

ทางความคิดจึงเห็นประสิทธิภาพมากกว่าผู้เรียนที่ไม่ได้ฝึกฝนทางความคิด อย่างไรก็ตามก็สามารถเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น

ข้อเสนอแนะการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การสอนกลองชุดในหลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ ตะวันตก คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ด้วยกระบวนการคิดแบบศิลปินโดยศิลปิน ผู้วิจัยได้ สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล ไว้ข้างต้นแล้วนั้น จนถึงขั้นตอนข้อเสนอแนะ ทั้งนี้ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาของผู้วิจัยท่านอื่นๆ ต่อไป ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรดนตรีในมหาวิทยาลัยต่างประเทศที่ใช้กระบวนการคิดแบบศิลปิน สอนโดยศิลปิน เปรียบเทียบหลักสูตรดนตรีภายในประเทศที่ไม่ได้ใช้กระบวนการคิดแบบศิลปิน สอนโดยศิลปิน ส่งผลถึงความแตกต่างในการพัฒนาของผู้เรียนอย่างไร
2. พัฒนาหลักสูตรดนตรีโดยใช้กระบวนการคิดแบบศิลปิน และการสอนดนตรีโดยศิลปิน เพื่อศึกษาการพัฒนาของผู้เรียนให้ไปถึงเป้าหมายของการเป็นศิลปินอย่างแท้จริง
3. ศึกษาและสังเกตการสอนดนตรีด้วยกระบวนการคิดแบบศิลปิน สอนโดยศิลปิน มีการส่งผลถึงการเปลี่ยนกระบวนการคิดของผู้เรียนให้สามารถเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้นได้อย่างไร
4. ศึกษาผลสัมฤทธิ์หลักสูตรดนตรีที่มีการเรียนการสอนโดยการมีส่วนร่วมของศิลปินที่ส่งผลต่อการพัฒนาของผู้เรียน
5. ศึกษาปัจจัยของผู้เรียนที่มีพัฒนาการไม่เป็นไปตามสมมุติฐานของงานวิจัย
6. ศึกษาจุดดี จุดด้อย และความเหมาะสมของการนำกระบวนการคิดแบบศิลปิน สอนโดยศิลปิน มาใช้ทดลองกับนักศึกษาดนตรีในภูมิภาคอื่นๆ

บรรณานุกรม

- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). **การวิจัยสำหรับครู**. กรุงเทพมหานคร: สุริยาสาน.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา. (2561). **หลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิต สาขาดนตรีตะวันตก**. สงขลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- รุ่งเกียรติ สิริวงษ์สุวรรณ. (2560). **เทคนิคการบรรเลงกลองชุดสไตล์แจ๊ส**. กรุงเทพมหานคร: ออฟเซ่ทพลัส.
- ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์. (2547). ดนตรีเป็นวิชาที่ว่าด้วยการศึกษาด้านสติปัญญาทางอารมณ์. **วารสารเพลงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล** 10 (6) : 19.
- ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์. (2560). การประเมินผลความสามารถอย่างแท้จริงด้วยการประเมินผลแบบกระบวนการ. **วารสารเพลงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล** 10 (10) : 26-36.

- สมนึก ภัททิยธนี. (2546). **การวัดผลการศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กทม.: ประสานการพิมพ์.
- Barlowski, E. (2013). **Students Learning Objectives: One Potion for Measurement student growth in non-tested grades and subjects**. Wisconsin: Center for Education Research University of Wisconsin-Madison.
- Benton, C. (2014). **Thinking about Thinking: Metacognition for music learning**. USA: National Association for Music Education.
- Elliott, D. (2003). **Praxial Music Education: Reflections and Dialogues**. New York: Oxford University Press.
- National Coalition for Core Arts Standard. (2014). **National Core Arts Standard**. [online]. Retrieved from <https://www.nationalartsstandards.org/>
- Payne, J. (1983). **Funk Drumming**. Missouri: Mel Bay Publications.
- Poconowsky, L. (1985). **Metacognition: A dimension of music thinking**. Broadman's ed. Music Education National Conference.
- Riley, J. (1994). **The Art Bop Drumming**. New York: Manhattan Music Publications